

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2012
6. volební období

172.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 24. schůze konané dne 12. ledna 2012

k Návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií o využívání jmenné evidence cestujících a o jejím předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států /kód dokumentu 17430/11, KOM(2011) 807 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra zahraničních věcí JUDr. Vladimíra Galušky, náměstka ministra dopravy Ing. Ivo Vykydala, 1. náměstka ministra vnitra Mgr. Jaroslava Hrušky, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Marka Bendy a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Marek Benda v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

Návrh rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií o využívání jmenné evidence cestujících a o jejím předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států

**KOM(2011) 807 v konečném znění, kód Rady 17430/11
Interinstitucionální spis 2011/0382/NLE**

- **Právní základ:**
Článek 82 odst. 1 písm. d), článek 87 odst. 2 písm. a) a článek 218 odst. 6 písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
25. 11. 2011
- **Datum projednání ve VEZ:**
8. 12. 2011 (1. kolo)
- **Procedura:**
Souhlas Evropského parlamentu.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 20. 12. 2011, doručené výboru pro evropské záležitosti dne 30. 12. 2011 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Právní řád USA opravňuje Ministerstvo pro vnitřní bezpečnost (*Department of Homeland Security – DHS*) k možnosti požadovat po každém leteckém dopravci, který provozuje leteckou přepravu cestujících do USA a z USA, poskytnutí elektronického přístupu k údajům jmenné evidence cestujících (PNR)¹ ještě předtím, než cestující do USA přiletí, nebo odsud odletí. Letečtí dopravci jsou povinni poskytnout DHS přístup ke všem údajům PNR, které jsou obsaženy v jejich rezervačních a odbavovacích systémech. Cílem tohoto opatření je získat údaje PNR ještě před přistáním letadla a zvýšit tak možnosti DHS vyhodnotit rizika související s cestujícími a bezpečností USA.

Spolupráce EU s USA by v tomto směru měla posílit mezinárodní soudní a policejní spolupráci. USA by měly předávat analytické informace získané z PNR příslušným orgánům členských států a v rámci jejich pravomocí také Europolu a Eurojustu. Evropské

¹ PNR – *Passenger Name Record*. Údaje jmenné evidence cestujících jsou neověřené informace poskytnuté cestujícími, které jsou shromažďovány a uchovávány v rezervačních a odbavovacích systémech dopravců pro jejich komerční účely. Obsahují několik různých druhů informací, jako jsou termíny cesty a cestovní itinerář, informace o letence, kontaktní údaje, údaje o cestovní agentuře, u níž byla letenka rezervována, o prostředcích použitých při platbě či údaje o zavazadlech. Typy PNR údajů vymezuje příloha č. 1 Dohody, která je přílohou tohoto dokumentu.

právní předpisy však neumožňují leteckým dopravcům, kteří provozují lety z EU, aby předávali údaje PNR do třetích zemí, aniž by byla zajištěna jejich odpovídající ochrana. Bylo proto třeba nalézt vzájemnou shodu o podmínkách poskytování těchto citlivých informací a jejich uchovávání.

V červenci 2007 podepsala EU s USA dohodu o předávání a zpracovávání údajů PNR, která obsahovala tzv. výhradu pozdějšího uzavření a s ní související ustanovení o prozatímním uplatňování smlouvy od data jejího podpisu. Dohoda je tak pro smluvní strany prozatímně použitelná, a to až do jejího finálního uzavření, resp. neuzavření.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost zaslala Rada dohodu z roku 2007 Evropskému parlamentu k vyjádření souhlasu s jejím uzavřením. Ten svým usnesením rozhodl o odložení hlasování o tomto souhlasu a zároveň požádal o nové sjednání této dohody na základě určených kritérií.

V září 2010 doporučila Komise Radě, aby ji zmocnila k zahájení jednání o nové dohodě. Na základě doporučení Evropského parlamentu přijala Rada v prosinci 2010 rozhodnutí, kterým Komisi oprávnila k zahájení jednání jménem EU. Mezi stranami proběhlo několik jednání a v listopadu 2011 byla dohoda parafována. Komise v rámci jednání přihlížela jednak ke směrnici pro jednání přijaté Radou, ale také k obecným kritériím stanoveným ve sdělení Komise o globálním přístupu k přenosům údajů jmenné evidence cestujících (PNR) do třetích zemí.²

Předložený dokument obsahuje návrh rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi USA a EU o využívání jmenné evidence cestujících v letecké dopravě a o jejich předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti USA, jehož přílohou je plné znění této Dohody. Tomuto dokumentu předcházela návrh na rozhodnutí Rady o podpisu této Dohody.

- **Obsah a dopad:**

Údaje PNR jsou velmi důležitým nástrojem v boji proti terorismu a závažné trestné činnosti. Předložená Dohoda poskytuje osobám, jejichž údaje budou předávány a využívány, několik důležitých záruk:

- USA sbírají, využívají a zpracovávají PNR údaje výhradně za účelem předcházení, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné mezinárodní trestné činnosti. Konkrétní trestné činy vymezuje čl. 4 odst. 1 Dohody.
- DHS je povinno zajistit ochranu, bezpečnost, důvěrnost a integritu údajů. Přístup k PNR údajům by měl být omezen na úředníky se zvláštním oprávněním. Veškerý přístup k PNR údajům i jejich zpracovávání a využívání musí být evidován.
- Citlivé údaje musí být vytrženy a zamaskovány. Využity mohou být pouze ve výjimečných případech.
- Doba uchovávání údajů PNR je omezena (až pět let). Po prvních šesti měsících tohoto období jsou údaje PNR anonymizovány a zamaskovány. Po uplynutí aktivního období jsou údaje převedeny do nečinné databáze na dobu až deseti let. Přístup do nečinné databáze musí být schválen vedoucím pracovníkem. Po uplynutí tohoto období musí být uchované údaje plně anonymizovány vymazáním všech typů údajů, které by mohly sloužit k identifikaci cestujícího.

² KOM(2010) 492

- Cestující veřejnosti musí být poskytnuty informace o využívání a zpracování PNR údajů, o účelu jejich sběru a způsobech, jak si zažádat o přístup k nim, o jejich opravu či nápravu.
- Dotčení jednotlivci mají právo na přístup ke svým PNR údajům, právo na jejich opravu či nápravu týkající se jejich využívání či zpracování.
- Dodržování záruk týkajících se ochrany údajů v této dohodě podléhá nezávislému přezkumu a dohledu inspektorů příslušných ministerstev pověřených ochranou údajů. Kromě toho podléhá uplatňování této dohody nezávislému přezkumu a dohledu úřadu vrchního inspektora DHS (*Office of Inspector General*), úřadu *Government Accountability Office* a Kongresu USA.

S ohledem na potřebu přesnosti, včasnosti a úplnosti údajů by měly být PNR údaje předávány metodou „push“, tedy ze strany samotných leteckých dopravců. Ti musí údaje předávat bezpečnými elektronickými prostředky v určité lhůtě před uskutečněním letu.

DHS může sdílet PNR údaje v rámci USA pouze za podmínek uvedených v čl. 16 Dohody. Jejich předání vládním orgánům třetích zemí je možné pouze za splnění všech podmínek Dohody. Jsou-li předávány PNR údaje občana EU, informuje o tom DHS příslušné orgány dotčeného členského státu.

V rámci policejní a justiční spolupráce v oblasti vymáhání práva mohou být analytické informace získané z PNR údajů předány za splnění podmínek podle čl. 18 Dohody příslušným policejním orgánům, jiným orgánům specializovaným na vymáhání práva či soudním orgánům členských států a Europolu a Eurojustu.

Předmětná Dohoda bude platná po dobu sedmi let s možností jejího vypovězení kteroukoli ze stran podle čl. 25 Dohody. V případě, že žádná ze stran před uplynutím této lhůty neoznámí svůj záměr Dohodu obnovit, bude její platnost automaticky prodloužena o dalších sedm let.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR obecně podporuje sjednávání dohod EU o poskytování údajů PNR, ať už s Austrálií, USA či Kanadou. Z hlediska obsahového vytýká Dohodě především délku uchovávání PNR údajů v systému DHS. Vzhledem k vyjednávací pozici Komise však i přesto považuje dosaženou Dohodu za adekvátní zájmům EU i ČR.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Projednávání předloženého návrhu v Evropském parlamentu je v současné době v přípravné fázi. V Radě EU již bylo zahájeno jeho projednávání.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Návrh rozhodnutí Rady o uzavření Dohody mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií o využívání jmenné evidence cestujících a o jejím předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Marek Benda v. r.
zpravodaj výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru